

2016 m.
Italijos paauglių
literatūros premijos
Bancarellino
laureatas

Luigi Ballerini

aš esu
NULIS

Alma littera

NULIS

PERNELYG TAMSU, KAD BŪTŲ TAMSU.

Net nenutuokiu, kiek laiko čia stoviu.

Nekrutėdamas.

Rodos, visą amžinybę.

Man tai nepatinka: čia jau per tamsu, anksčiau taip nėra nutikę. Kartais šviesa keletui minučių dingdavo, tačiau ties lubų karnizu tuoj pat išžiėbdavo melsvos švieselės ir išryškindavo daiktų kontūrus. Tos pačios, kurios spingsi man miegant. Be to, tais kartais Madar su manimi kalbėdavo, kad nurimčiau.

O dabar visai tamsu. Ir tylu. Šiaip jau, atrodytų, nieko keisto: Pasulyje tylu ir naktį, bet dabar, be šviesos, net ši tylą rodosi per tyli. O svarbiausia, niekada nebuvo ir tamsu, ir tylu vienu metu. Iki šiol.

Apsisprendžiu: nėra prasmės stypsoti nekrutant, jau ir taip per ilgai laukiau. Turiu ką nors daryti. Taip, dabar pasijudinsiu. Pasijudinsiu. Tikrai pasijudinsiu. Jei tik žinočiau, ką daryti.

– Nesijaudink, Nuli, aš čia, viskas kontroliuojama...

Na štai, kokia laimė... Aš gi sakiau, kad čia per tylu, tai turėjo baigtis. Negalėjo ilgiau trukti.

Vadinasi, geriau palaukti.

Madar, be abejo, viską tvarko. Netrukus viskas vėl bus kaip buvę. Įsižiėbs šviesa, įsijungs ekranai, bėgimo takelis vėl ims veikti, o aš galėsiu tęsti treniruotę, nutrūkusią smagiausioje vietoje. Atsigriebsiu ir už prarastą laiką, tikrai neketinu atsilikti.

MATAI, JI GALŲ GALE ĮSIKIŠO! KAIP KVAILA BUVO DVEJOTI DĖL JOS! JUK ŽINAI, KAD MADAR TAVĘS NIEKADA NEPALIEKA. JI SU TAVIM. VISADA BUVO IR BUS SU TAVIM.

Taip ir yra, Madar mane brangina.

– Madar, ši tamsa tuoj baigsis, tiesa?

Man smagu su ja kalbėti, kol viską taiso, nes tamsoje nejauku. Nekenčiu naujų situacijų. Jos man kelia nerimą, staiga nuo kaktos ima riedėti prakaito lašai, širdis ima smarkiai daužytis, tarytum kažkas kumščiuotų iš vidaus mėgindamas ištrūkti lauk. Ji žino, kad man taip nutinka, nes ji visada viską žino. Nuo jos nieko nenuslėpsi.

– Nesijaudink, Nuli, aš čia, viskas kontroliuojama...

– Nesijaudink, Nuli, aš čia, viskas kontroliuojama...

Kodėl ji kartoja tą pačią frazę?

NEKELK SAU BEPRASMIŠKŲ KLAUSIMŲ. IŠLIK RAMUS. JUK GIRDĖJAI: SAKO, KAD VISKAS KONTROLIUOJAMA. PASIKLIAUK JA, TU VISADA BUVAI JOS RANKOSE.

– Liaukis, Madar, nejuokauk! Juk žinai, kad išsigąstu dėl visokių niekų. Amžinai man priekaištauji, kad neturėčiau, mat jau esu beveik vyras, o kartais elgiuosi kaip mažas vaikas. Jei tai pokštas, prašau greitai jį užbaigti. Jis man nepatinka. Prašau...

– Nesijaudink, Nuli, aš čia, viskas kontroliuojama...

– Madar, ar čia tikrai tu?

O KAS GI DAUGIAU? KARTAIS TU TIKRAI JUOKINGAS.

Kodėl taip sakai? Jos balsas skamba kitaip nei paprastai, jis lėtesnis ir truputį neaiškus, tarytum burnoj voliotų ledinuką ar jai skaudėtų dantį.

Ar prisimeni, kaip man kartą suskaudo dantį? Teko visą savaitę dukart per dieną gerti tabletes. Laimė, skausmas praėjo ir nebegrižo. Vis dėlto nuo antibiotikų paskui maudė pilvą ir vis laksčiau į tualetą, taigi jie privertė mane gerti karčius probiotikus. Turėjau pasveikti, kad galėčiau būti Poste...

KUO ČIA DABAR DĖTI DANTŲ IR PILVO SKAUSMAI? JAU GERIAU SUSITELK Į TAMSĄ.

– Madar, prašau tavęs, atsakyk gražiai, kaip tu moki. Išstarką kita, nekartok vis tos pačios frazės. Man baisu!

ŠŠŠ! JUK ŽINAI, KAD NEGALIMA ŠAUKTI. GRIEŽTAI DRAUDŽIAMA PRARASTI KANTRYBĘ, TAI ŽENKLAS, KAD NEVALDAI EMOCIJŲ, O TAI BLOGIAUSIA, KAS GALI NUTIKTI. NEGALI SAU TO LEISTI – NIEKADA. TU VIS NEIŠMOKSTI.

Žinau, žinau; neturėčiau šaukti, kad ir kas nutiktų, neturėčiau prarasti ir blaivaus proto, bet dabar taip jaučiuosi. Aš net drebu. Matai?

VA VA – TIK DREBULIO IR TRŪKO.

– Nesijaudink, Nuli, aš čia, viskas kontroliuojama...

Gerai, įtikinai mane, neverta nei drebėti, nei skūstis, geriau pabandyčiau aktyvuoti sistemą balso komandomis.

– Šviesos!

Darkart pabandau, bet bergždžiai.

KODĒL NEPAMĒGINI RANKOMIS? GALBŪT AKTYVAVIMAS TONAIŠ
DAR VEIKIA.

Gera mintis! Suploju delnais.

Vaje, valdymo prietaisai nereaguoja. Visi ekranai lieka juodi. Šitokioj tamsoj man nieko nepavyksta. Tai būtina turi baigtis. Ir kuo greičiau.

– Madar, būk gera, padainuok man dainą, tą, kuri man patinka, tą, kurią dainuodavai vakarais, kai buvau mažas ir niekaip neužmigdavau, arba naktimis, kai pabusdavau nuo baisių sapnų.

– Nesijaudink, Nuli, aš čia, viskas kontroliuojama...

– Nesijau... Nesijau... Nesijau...

Ne ne, šitaip negerai. Šitaip labai negerai. Aš vis smarkiau drebu, rankos pačios virpa; taip neturėtų būti, bet ką aš galiu padaryti? Negaliu to suvaldyti.

TU TEISUS, TAIP LABAI NEGERAI.

– Nesi-nesijau... Nesi-nesijau...

ŠŠŠ... GIRDĖJAI?

Taip taip! Ji vis kartoja „nesijau“.

NE, TURIU OMENYJE SPRAGTELĖJIMĄ TEN TOLIAU.

Ir man pasigirdo spragtelėjimas, staigus garsas, atsklidęs iš Miegamojo. Manai, reikėtų nueiti pažiūrėti? Galbūt Madar man skyrė drąšos testą ir viliasi, kad pasirodysiu nesąs bailys.

BET TRUPUTĮ ESI...

Tai žinome aš ir tu. Na, gal ji irgi... Tačiau šįkart privalau jos nenuvilti.

Ką gi, einu pažiūrėti. Jei tai testas, būtina noriu jį įveikti.

Šioje aklinoje tamsoje pirmiausia turiu prisiminti, kaip Sporto salėje išdėstyti daiktai.

Iš pradžių pamažu nulipkim nuo šio nelemto bėgtakio – kai visas išsijungė, jis staigiai sustojo ir aš vos neužsimušiau. Tikėkimės, Madar įvertins, kad išlaikiau pusiausvyrą. Vien dėl to nusipelnau papildomo taško.

Po galais, aš taip susinervinau, kad rankos pačios tvirtai įsikirto į treniruoklį, kaip tada, kai dėl per didelio krūvio sutraukia mėšlungis ir pirštai sunkiai atsilenkia.

KURGI NE, DĖL PER DIDELIO KRŪVIO... TAIGI KARTAIS TIK VAIDINI, KAD TRENIRUOJIESI! NEJAU TIKRAI MANAI, KAD MADAR NEPASTEBI?

Man neatrodo, kad dabar tinkamas metas kalbėti šia tema. Be to, aš gi žinau, kaip man skauda raumenis po treniruočių. Ypač naktį – kojos nerimsta vietoje, pačios kruta po visą lovą, neduodamos man nė minutėlės ramybės.

Bet neblaškyk manęs, jau nulipau žemėn, tad atsargiai suraskim duris. Jos iškart už krūtinės ir nugaros raumenų treniruoklio. Reikalaujama daugiausia treniruoti šiuos raumenis, mat juos labiausiai naudoju. Jei būtų mano valia, atlikčiau pratimus tik ant suolo pilvo presui ir keturgalviams raumenims. Man jie žiauriai patinka.

Pastaraisiais mėnesiais aš labai išaugau, ne tik į ūgį, bet ir sutvirtėjau, jaučiuosi stipresnis. Po žandenomis net prasikallė barzdelė. Paklausiau, ar galiu nusiskusti, bet Madar atsakė, kad kol kas ir taip gerai, kad tam dar neatėjo metas. Netrukus man bus parodytas vaizdo įrašas, ką reiškia tapti vyru: aš tik žinau, kad po Sintezės dar kurį laiką lieki vaiku, paskui tampi

paaugliu, o galiausiai – vyru. Iš to įrašo visko išmoksiu apie tai, kaip iš paauglio virstama vyru. Tiesą sakant, ir pats jau mėginau išsiaiškinti, bet ekrane pasirodė pranešimas *Neleistina paieška* ir labai dėl to nusiminiau. Lieka tik laukti. Jei reikia paklusti, tai visada. Tik tikiuosi, kad savo smalsumu nenuvyliau Madar.

O DABAR VĖL SUSIKAUPK, ATMINK, TAVO TIKSLAS – IŠEITI IŠ SPORTO SALĖS. SUSIKAUPK!

Ne taip lengva, kai nieko nematai, mintyse reikia atkurti patalpos planą.

Ai! Ko gero, būsiu užkliuvęs už svarmenų, kuriuos palikau ant žemės prieš pradėdamas bėgti.

MATAI! KIEK KARTŲ MADAR TAU KARTOJO, KAD KĄ NORS PANAUDOJUS IŠKART REIKIA PADĖTI Į VIETĄ? JI VISADA TEISI.

Gerai, kitąkart būsiu atsargesnis. O tu būtinai turi dėl visko priekaištauti.

Štai, pagaliau pasiekiau sieną. Nuo šiol bus lengviau: pakaks prie jos prisiglausti ir rankomis slinkti tol, kol užčiuopsiu durų ertmę per vidurį.

Lėtai... Lėtai... Dar truputėlį, ir turėčiau pasiekti. Jei tai testas, aš kuo puikiausiai dorujuosi. Madar manimi didžiulis ir per vakarienę kaip atlygį patieks sojos ledų, gal net aplietų bėpieniu šokoladu ir apibarstytų smulkintais lazdynų riešutais. Tai apdovanojimas už didelius laimėjimus.

Netrukus visos šviesos išsiplies vienu metu ir išgirsiu ją suplojant rankomis ir sakant: *Šaunuolis, įveikei testą!*

– Nesi... nesi... nesi... Nesi... nesijau...

Na, ir nuobodybė. Tai vienas tų sunkiųjų testų. Mažų mažiausiai vertas dešimties taškų. Suskaičiuokim: gavęs dešimt taškų pereičiau šį lygį ir būčiau paaukštintas...

O, beveik priėjau Miegamąjį.

Tik to dar trūko – prispyrė į tualetą. Tuoju apsisusiosiu.

TURI IŠTUŠTINTI PŪSLĘ PRIEŠ KIEKVIENĄ TRENIRUOTĘ. TOKIA TAISYKLĖ. IR ŠĮKART JOS NESILAIKEI: MAČIAU, KAD PRIEŠ ĮŽENG-DAMAS SPORTO SALĖN NEUŽSUKAI Į TUALETĄ. UŽ TAI NUSIPELNY-TUM PAPEIKIMO.

Ką galiu padaryti, jei tada nesinorėjo?

NESVARBU, NORISI AR NE, REIKIA NUEITI, IR VISKAS. TAISYKLĖS YRA TAISYKLĖS.

Nagi, tualetas čia pat, pasieksiu jį vos per akimirką.

Slenku pasieniui.

Siusioti tamsoje man ne bėda: kai atsikeliu naktį, ne kažin kas matyti.

Pagaliau įžengiu į Miegamąjį, toje sienoje, prie kurios stovi lova, prasivėręs plyšys. Pro jį skverbiasi pilkšva šviesa. Kaip keista – anksčiau jo čia nebuvo. Prisiekiu. Niekada nemačiau. Iki šiol niekada nemačiau.

Savaime aišku, patraukiu ten.

NE, SUSTOK. NEIK TEN. GERIAU ELGTIS ATSARGIAI IR ATSI-KLAUSTI MADAR.

Einu.

NEIK, SAKAU TAU!

O aš sakau, kad eisiu. Tai tikrai testo dalis. Antraip kodėl jis būtų atsivėręs?

Pamažu įkišu pirštus plyšin.

Tu tik pažiūrėk – čia durys.

Rankos vėl ima drebėti, bet vis tiek atidarau. Nelengva, jos labai sunkios.

Dabar bent jau daugiau matyti.

Koks čia kambarys?

KUR TU ATSIDŪREI?

Ir pats to savęs klausiu. Prie sienų pritvirtintos lempos, skleidžiančios pilką šviesą. Apsidairau. Laidai, viso labo metrų metrai juodų laidų, nutiestų palei juodas sienas.

– Nesijau... Nesi... Nesijau...

Madar balsas čia be galo garsus. Krūpteliu iš baimės. Užsidingiu ausis. Vis tiek per garsu. Viskas vibruoja. Net pilvas, iki pat širdies, kuri vėl ėmė daužytis kaip pašėlusį ir iš vidaus mane kumščiuoti.

KUO SKUBIAU GRĮŽK ATGAL, ČIA, REGIS, PAVOJINGA.

Šįkart tu teisis, geriau tavęs paklaustyti.

Staigiai apsisuku, užkliūvu už laido, kuris šliaužia žeme it pikta gyvatė savanoje naktį be mėnulio. Kad neparkrisčiau, čiumpu kitą laidą ir su didžiausiu trenksmu nuverčiu žemėn kažkokią dėžę. Juodą kubą.

Taigi jame yra Madar!

– Nesijaaaaa... – dar rikteli ji prieš išsijungdama, o paskui klakteli, tarsi ją būtų kas įsiurbęs.

Atsisuku.

O ne. Pasakyk, kad tai netiesa, pasakyk, kad tai netiesa. Plyšelis dingęs, nebeįmanoma grįžti į Miegamąjį.

TU ČIA UŽSTRIGAI!

Ieškodamas plyšio kone susibraičiau pirštus. Nagi, nagi, nagi! Prakeiktas plyšeli, kur dingai?

Viskas veltui.

Netrukus čia ims trūkti oro: kaip tik vakar mačiau filmą apie povandeninį laivą, įstrigusį vandenyno dugne. Jūreiviai žuvo įkalinti it žiurkės spaštuose be jokio išėjimo. Jie visi mirė – vienas po kito. Niekas nemėgino jų išgelbėti.

Nenoriu mirti uždusęs.

Oro, man reikia oro.

PAMĖGINK NURIMTI. SUSIJAUDINĖS SUVARTOSI DAUGIAU DEGUONIES. ATMINK MOKYMUS. TŪ PATEKAI Į KRITINĘ SITUACIJĄ: PRIVALAI TAUPYTI ORĄ IR ENERGIJĄ. VALDYK KIEKVIENĄ SAVO ŽINGSNĮ, JUDĖK TIK TADA, KAI TIKSLIAI ŽINAI, KĄ DARYTI.

Atsisuku ir šioje absurdiškoje laidų raizgynėje priešais save išvystu juodas duris. Anksčiau jų čia nebuvo, o gal aš nemačiau. Jose yra ilga raudona rankena ir žalias lipdukas su užrašu *Avarinis išėjimas*. Avarinis – kaip tik tai, ko reikia! Pats sakei, kad situacija kritinė. Stumteliu jas ir išeinu. Jos staigiai užsitrenkia man už nugaros. Spragtelėjimas dar garsesnis nei prieš tai. Jis skausmingai nuaidi man galvoje.

KURGI TU ATSIDŪREI?